

ANTIVIRAL VACCINATION

Υγεία & Ασφάλεια

COVID-19

07.05.2021

Εμβόλια & Δημόσια Υγεία

Η ανάπτυξη και χρήση των εμβολίων είναι ίσως το σημαντικότερο επίτευγμα της δημόσιας υγείας, ιδιαίτερα δε κατά την περίοδο μιας πανδημίας, συμβάλλοντας σημαντικά στη μείωση τόσο της νοσηρότητας όσο και της θνητότητας. Η ενεργητική ανοσοποίηση, η οποία έρχεται ως αποτέλεσμα μετά τον εμβολιασμό, προστατεύει άμεσα τον εμβολιαζόμενο και έμμεσα τον πληθυσμό μέσω της συλλογικής ανοσίας, η οποία επιτυγχάνεται λόγω της παρουσίας ανώσεων στον πληθυσμό άρα και ελάττωσης της διασποράς του ιού στον πληθυσμό, και τελικά οδηγεί στη διακοπή της εκδήλωσης της επιδημίας, όταν η αναλογία ανώσεων φτάσει ή ξεπεράσει ένα κρίσιμο ποσοστό. Όσο ενισχύεται το φαινόμενο της συλλογικής ανοσίας μετά από ένα συντονισμένο εμβολιαστικό πρόγραμμα, ο δείκτης μόλυνσης «R» (reproductive rate, δηλαδή δείκτης αναπαραγωγής) θα μειώνεται. Όταν ο δείκτης R είναι >1 τότε από ένα μολυσμένο άτομο θα προκύψουν κατά μέσο όρο περισσότερα από 1 νέα κρούσματα, ενώ όταν ο δείκτης είναι 1 διαμορφώνεται μια κατάσταση ισορροπίας και όταν είναι <1 τότε έχουμε έλεγχο της διασποράς και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις μπορούμε να ελπίζουμε μακροπρόθεσμα ακόμα και σε εκρίζωση μιας νόσου. Χάρη σε εκτεταμένες εκστρατείες εμβολιασμού που έχουν εφαρμοστεί έχει εξαλειφθεί η ευλογιά, η Ευρώπη απαλλάχτηκε από την πολιομυελίτιδα και πολλές άλλες ασθένειες έχουν σχεδόν εξαλειφθεί.

Σχετικά με τη νόσο COVID-19, ο έλεγχος της διασποράς επιτυγχάνεται με την εφαρμογή οριζόντιων περιοριστικών μέτρων, τα οποία έχουν καταφέρει να μειώσουν το δείκτη R σε <1 , μέτρα όμως που σαφώς και δεν είναι βιώσιμα μακροπρόθεσμα, καθώς έχουν επηρεάσει αρνητικά την ποιότητα ζωής, την οικονομία και την κοινωνία. Τα μέτρα δηλαδή που έσωσαν ζωές και είναι δυστυχώς απαραίτητα, ταυτόχρονα κουράζουν ένα μέρος του πληθυσμού και τίθεται εν αμφιβόλω η πιστή μακροπρόθεσμη τήρησή τους. Ο εμβολιασμός και στην περίπτωση της νόσου COVID-19 αποτελεί ήδη το σημαντικότερο μέτρο πρωτογενούς πρόληψης, που μέσω της ενεργητικής ανοσοποίησης θα οδηγήσει σταδιακά σε άρση των περιορισμών που αφορούν στη φυσική αποστασιοποίηση, τη χρήση μάσκας κλπ., με την αισιοδοξία ότι θα σημειωθεί ανάκαμψη σε όλους τους τομείς που έχουν πληγεί.

Αυτή τη στιγμή εμβολιάζονται τα εξής άτομα:

- **Πολίτες άνω των 30 ετών**
- **Πολίτες με υποκείμενα νοσήματα υψηλού και αυξημένου κινδύνου.**
- **Εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας**
- **Εκπαιδευτικοί γενικής εκπαίδευσης**

Με την απόφαση που θα πάρει ένα άτομο να εμβολιαστεί, συμβάλλει στην προστασία του εαυτού του και του κοινωνικού συνόλου. Το εμβόλιο που θα του χορηγηθεί έχει εγκριθεί για την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητά του από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων και έχει ελεγχθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

Ενημέρωση Κοινού **για Ασφάλεια Εμβολίων**

Στο πλαίσιο της κόπωσης που περιγράφεται λόγω της εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων, είναι αναγκαίο να προσφέρεται ενημέρωση στο κοινό και συγκεκριμένα σε εργαζόμενους σχετικά με την ασφάλεια των εμβολίων. Η σωστή ενημέρωση θα συμβάλλει στη αποδοχή του εμβολίου από τον πληθυσμό και στην ομαλή εφαρμογή του εμβολιαστικού προγράμματος.

• Η δημιουργία ανοσίας

Το μεγαλύτερο μέρος της έρευνας σχετικά με τα εμβόλια κατά της COVID-19 αφορά την πρόκληση απόκρισης ενάντια σε μια πρωτεΐνη (είτε ολόκληρη είτε τμήμα αυτής) η οποία βρίσκεται μόνο στον ιό που προκαλεί την COVID-19. Όταν ένα άτομο εμβολιάζεται δημιουργείται ανοσοαπόκριση. Για τα περισσότερα εμβόλια κατά της COVID-19 χρειάζονται δύο δόσεις προκειμένου να δημιουργηθεί ανοσία. Εάν το άτομο προσβληθεί αργότερα από τον ιό, το ανοσοποιητικό σύστημα είναι σε θέση να τον αναγνωρίσει. Έπειτα, είναι ήδη προετοιμασμένο να του επιτεθεί.

• Η διαδικασία ελέγχου ενός εμβολίου

Ένα εμβόλιο ελέγχεται προ-κλινικά ώστε να αξιολογηθεί ως προς την ανοσολογική αντίδραση που προκαλεί. Έπειτα, το εμβόλιο ελέγχεται σε κλινικές μελέτες, οι οποίες ξεκινούν από την 1^η φάση, στην οποία το εμβόλιο χορηγείται σε μικρό αριθμό ατόμων ώστε να αξιολογηθεί η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα, προχωρούν στη 2^η φάση, στην οποία χορηγείται σε εκατοντάδες ατόμων που χωρίζονται σε ομάδες (π.χ. παιδιά ή ηλικιωμένοι) και φτάνουν στην 3^η φάση, όπου το εμβόλιο χορηγείται σε χιλιάδες άτομα και εντοπίζονται ακόμα και οι πιο σπάνιες παρενέργειες που δεν είχαν εντοπιστεί στις προηγούμενες φάσεις. Στη συνέχεια δίνεται έγκριση από τις αρμόδιες αρχές οι οποίες μπορεί να δώσουν σε περίοδο πανδημίας επείγουσα άδεια έγκρισης, ώστε η έναρξη της χορήγησης να μην καθυστερήσει.

• Η προστασία της υγείας μέσα από τον εμβολιασμό

Τα εμβόλια έναντι της νόσου COVID-19 αξιολογούνται προσεκτικά σε κλινικές μελέτες και η αδειοδότησή τους πραγματοποιείται σε περίπτωση που είναι αποδεδειγμένα ασφαλή και αποτελεσματικά. Με βάση τις γνώσεις μας για άλλα λοιμώδη νοσήματα, ο εμβολιασμός θα προστατέψει το άτομο από σοβαρή νόσηση και ενδεχομένως και από μόλυνση. Όταν ένα άτομο εμβολιάζεται προστατεύει όχι μόνο τον εαυτό του, αλλά και τα άτομα γύρω του, όπως συνάδελφοι και μέλη της οικογένειας, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για άτομα που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες.

• Τα οφέλη για το κοινωνικό σύνολο

Τα εμβολιασμένα άτομα έχουν λιγότερες πιθανότητες να μεταδώσουν λοιμώδη νόσο σε άλλους. Έτσι, τα άτομα που εμβολιάζονται συμβάλλουν στην προστασία των ατόμων που δεν μπορούν να εμβολιαστούν. Σε αυτά περιλαμβάνονται:

- βρέφη
- παιδιά
- ηλικιωμένοι
- άτομα με εξασθενημένο ανοσοποιητικό σύστημα, όπως οι καρκινοπαθείς

Οι ομάδες αυτές επωφελούνται από τον εμβολιασμό των άλλων, διότι κατά αυτόν τον τρόπο η νόσος δεν μπορεί να εξαπλωθεί στην κοινότητα. Απαιτείται μεγάλος αριθμός εμβολιασμών προκειμένου να επιτευχθεί η εν λόγω συλλογική ανοσία. Όταν μεγάλος αριθμός ατόμων εμβολιάζεται, οι αλυσίδες λοιμώξεων διακόπτονται. Για παράδειγμα, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC), απαιτείται να εμβολιαστεί το 95 % του πληθυσμού κατά της ιλαράς, προκειμένου να αποφευχθεί η περαιτέρω διασπορά της νόσου στην κοινότητα.

• Οι ανεπιθύμητες ενέργειες

Σύμφωνα με τις κλινικές μελέτες, οι πιο συνηθισμένες ανεπιθύμητες ενέργειες που πιθανόν να εμφανιστούν μετά τον εμβολιασμό είναι πόνος στο σημείο της ένεσης, πονοκέφαλος, μυαλγίες, αρθραλγίες, κόπωση, ρίγος ή και πυρετός. Τα συμπτώματα αυτά μπορεί να είναι συχνότερα στις νεαρότερες ηλικίες. Υποχωρούν σύντομα και δεν πρέπει να μας ανησυχούν, διότι είναι ένδειξη ότι ο οργανισμός ανταποκρίνεται στο εμβόλιο. Η λήψη αντιπυρετικών και αντιφλεγμονωδών φαρμάκων βοηθά στην αντιμετώπισή τους. Στην περίπτωση που τα συμπτώματα επιμένουν, πρέπει να γίνει επικοινωνία με οικογενειακό γιατρό ή το εμβολιαστικό κέντρο. Όποιος το επιθυμεί, μπορεί να αναφέρει ανεπιθύμητες ενέργειες που σχετίζονται με τη χορήγηση του εμβολίου κατά της COVID-19 στη σελίδα του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων, συμπληρώνοντας την Κίτρινη Κάρτα (www.eof.gr/web/guest/yellowgeneral).

• Η κινητοποίηση του πληθυσμού

Τα εμβόλια που είναι εγκεκριμένα είναι δωρεάν. Με προτεραιότητα εμβολιάζονται οι υγειονομικοί και έπειτα οι ευπαθείς ομάδες, ενώ πλέον εμβολιάζεται και ο γενικός πληθυσμός. Η συμμετοχή στον εμβολιασμό είναι κρίσιμη στο πλαίσιο της πρόληψης της νόσησης, με τις όποιες βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην ατομική υγείας, καθώς και στο πλαίσιο της προστασίας της δημόσιας υγείας. Θα προστατευθεί η ζωή χιλιάδων ανθρώπων και στο πλαίσιο της συλλογικής ανοσίας, θα επιτευχθεί, υπάρχει η αισιοδοξία της αναχαίτησης της πανδημίας.

• Η συνέχιση εφαρμογής άλλων προληπτικών μέτρων

Η διάρκεια προστασίας που θα παρέχουν τα νέα εμβόλια έναντι της νόσου COVID-19 είναι άγνωστη. Ακόμα και μετά την ευρεία διάθεση των εμβολίων, ο ιός SARS-CoV-2 θα συνεχίσει να κυκλοφορεί, παρότι ο δείκτης R σταδιακά θα μειώνεται. Τα προληπτικά μέτρα που ήδη εφαρμόζουμε, όπως η τήρηση αποστάσεων, η υγιεινή των χεριών και η χρήση μάσκας θα συνεχίσουν να είναι επιβεβλημένα για κάποιους μήνες.

BESAFE

#wecare

**We'll learn
We'll be safe
We'll be there for you**

